

Partie polityczne i systemy partyjne - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Partie polityczne i systemy partyjne
Kod przedmiotu	14.1-WH-PP-PPP 5-Ć-S14_pNadGen3M439
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Politologia / Politologia - 40 plus
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2021/2022

Informacje o przedmiocie	
Semestr	5
Liczba punktów ECTS do zdobycia	5
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	<ul style="list-style-type: none">prof. dr hab. Andrzej Małkiewiczdr hab. Danuta Plecka, prof. UZdr hab. Aleksandra Kruk, prof. UZ

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Ćwiczenia	30	2	-	-	Zaliczenie
Wykład	30	2	-	-	Egzamin

Cel przedmiotu

Celem przedmiotu jest wprowadzenie do zagadnień dotyczących teorii i praktyki funkcjonowania partii politycznych. Przedstawiona zostanie uporządkowana terminologia, koncepcje dotyczące różnych aspektów funkcjonowania partii politycznych, ich determinant i wzajemnych związków z otoczeniem zewnętrznym. Celem przedmiotu jest nie tylko omówienie funkcjonowania partii politycznych, ale również relacje pomiędzy nimi i innymi elementami systemów politycznych.

Wymagania wstępne

Brak

Zakres tematyczny

- Pojęcie i geneza partii politycznych
- Klasyfikacja partii (podział partii według różnych kryteriów, rodziny ideologiczne, prawicowość-lewicowość)
- Funkcje partii politycznych
- Budowanie strategii partii politycznych
- Systemy partyjne (pojęcie, typologie i klasyfikacje)
- Partie w systemach politycznych (w demokracji, autorytaryzmie i totalitaryzmie)
- System wyborczy a system partyjny
- Teorie i praktyki koalicji
- Charakterystyka współczesnych systemów partyjnych wybranych państw
- Partie polityczne i system partyjny w Polsce (typologia, nurty partyjne, status prawny, finansowanie)

Metody kształcenia

Ćwiczenia: praca z tekstem w grupie; samodzielna praca z tekstem; metoda przypadków, praca w grupach, dyskusja

Wykład: wykład konwencjonalny, wykład problemowy.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbol efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
-------------	----------------	--------------------	-------------

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
"zna i rozumie podstawową terminologię z zakresu nauk politycznych w języku polskim oraz języku kongresowym na poziomie znajomości B2	<ul style="list-style-type: none"> • KP1_W01 	<ul style="list-style-type: none"> • aktywność w trakcie zajęć • dyskusja • odpowiedź ustna • test 	<ul style="list-style-type: none"> • Wykład • Ćwiczenia
zna i rozumie podstawową wiedzę o różnych rodzajach struktur i instytucji społecznych (politycznych, kulturalnych, prawnych, ekonomicznych), w szczególności ich genezę oraz normy i reguły	<ul style="list-style-type: none"> • KP1_W05 	<ul style="list-style-type: none"> • aktywność w trakcie zajęć • bieżąca kontrola na zajęciach • obserwacja i ocena aktywności na zajęciach • odpowiedź ustna • test 	<ul style="list-style-type: none"> • Wykład • Ćwiczenia
potrafi rekonstruować i konstruować różnego rodzaju argumentację, odwołując się przesłanek normatywnych danego stanowiska lub do założeń światopoglądowych bądź wyobrażeń kulturowych	<ul style="list-style-type: none"> • KP1_U06 	<ul style="list-style-type: none"> • aktywność w trakcie zajęć • dyskusja • egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • odpowiedź ustna 	<ul style="list-style-type: none"> • Wykład • Ćwiczenia
potrafi przygotować prostą wypowiedź ustną i pisemną w języku obcym na poziomie znajomości B2 z wykorzystaniem różnych źródeł	<ul style="list-style-type: none"> • KP1_U10 	<ul style="list-style-type: none"> • bieżąca kontrola na zajęciach • dyskusja • obserwacja i ocena aktywności na zajęciach 	<ul style="list-style-type: none"> • Wykład • Ćwiczenia
jest gotów do wykazywania motywacji do zaangażowania w życiu społecznym i politycznym	<ul style="list-style-type: none"> • KP1_K04 	<ul style="list-style-type: none"> • aktywność w trakcie zajęć • dyskusja • odpowiedź ustna 	<ul style="list-style-type: none"> • Wykład • Ćwiczenia
jest gotów do twórczej analizy nowych sytuacji i problemów samodzielnie formułuje propozycje ich rozwiązywania	<ul style="list-style-type: none"> • KP1_K08 	<ul style="list-style-type: none"> • bieżąca kontrola na zajęciach • dyskusja 	<ul style="list-style-type: none"> • Wykład • Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń: test kompetencji, przygotowanie do zajęć i aktywność na zajęciach oraz kolokwium (50%) oraz zdanie egzaminu ustnego (50%), tj. prawidłowa odpowiedź na 2 zadane pytania.

Literatura podstawowa

Gulczyński Mariusz, Małkiewicz Andrzej, Wiedza o partiach i systemach partyjnych, Wyższa Szkoła Ekonomiczna, Warszawa 2008.

Antoszewski Andrzej (red.), Partie i systemy partyjne Europy Środkowej, Wydaw. Uniw. Wrocławskiego, Wrocław 2003.

Antoszewski Andrzej (red.), Partie i systemy partyjne, Kantor Wydaw. Zakamycze, Kraków 1999.

Antoszewski Andrzej, Partie i systemy partyjne państw Unii Europejskiej na przełomie wieków, Wydaw. Adam Marszałek, 2009.

Grzybowski Marian (red.), Współczesne systemy partyjne wybranych państw europejskich, UJ, Kraków 1996.

Herbut Ryszard, Systemy partyjne w Europie Zachodniej: ciągłość i zmiana: studium porównawcze, Wydaw. Uniw. Wrocławskiego, Wrocław 1996.

Iwanek Jan (red.), Partie i systemy partyjne państw wysoko rozwiniętych. Cz. 1, Uniw. Śląski, Katowice 1999.

Kosowska-Gąstoł Beata (red.), Systemy partyjne państw Unii Europejskiej, UJ, Kraków, 2011.

Kosowska-Gąstoł Beata, Europejskie partie polityczne jako organizacje wielopoziomowe. Rozwój, struktury, funkcje, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2014.

Kowalczyk Krzysztof (red.), Czechy. Polska. Ukraina : partie i systemy partyjne: stan i perspektywy, Wydaw. Adam Marszałek, Toruń 2007.

Krysieniel Krzysztof, Partie i systemy partyjne państw byłej Jugosławii : (Bośnia i Hercegowina, Chorwacja, Czarnogóra, Macedonia, Serbia, Słowenia), Akad. Humanistyczna im. Aleksandra Gieysztor, 2009.

Kubka Andrzej, Partie polityczne i systemy partyjne Szwecji, Norwegii i Danii na przełomie XX i XXI wieku , Uniw. Gdański, Gdańska 2009.

Michalak Bartłomiej, Partie polityczne i systemy partyjne : zarys wykładu, Wyższa Szk. Pedagogiczna TWP, Warszawa 2010

Plecka Danuta i inni, System polityczny Rzeczypospolitej Polski. Wybrane aspekty, Toruń 2020

Sobolewska-Myślik Katarzyna, Partie i systemy partyjne Europy Środkowej po 1989 roku, Księgarnia Akademicka, Kraków 1999.

Sobolewska-Myślik Katarzyna, Partie i systemy partyjne na świecie, PWN, Warszawa, 2010.

Sokół Wojciech (red.), Współczesne partie i systemy partyjne : zagadnienia teorii i praktyki politycznej, UMCS, Lublin 2008.

Źródła:

Ustawa o partiach politycznych z 27 czerwca 1997

Programy i statuty polskich partii parlamentarnych

Materiały do analiz na ćwiczeniach:

1. Idealny wzór partii politycznej: J. Sielski, Idealny wzór partii politycznej a dzisiejsza rzeczywistość w Polsce, Przegląd Politologiczny, nr 3/2010
2. Trzecia Droga: A. Giddens, Trzecia droga. Odnowa socjaldemokracji, Warszawa 1999.
3. Wizerunek polskich partii: M. Żerkowska-Balas, Marka polskich partii politycznych-analiza empiryczna, Athenaeum, nr 61
4. Partii politycznych przedsiębiorców: K. Sobolewska-Mysłik, B. Kosowska-Gąstoł, Partie politycznych przedsiębiorców – nowy model partii? Athenaeum, nr 55/2017
5. Upadek partii: M. Płoski, Socjologiczny portret upadku aktora politycznego na przykładzie Ligi Polskich Rodzin, Przegląd Politologiczny, nr 1/2016
6. Partie religijne: K. Domeracki, Hezbollah oraz jego Aparat Militarny i Bezpieczeństwa, „Przegląd Bezpieczeństwa Wewnętrznego”, nr 16/2017
7. Partie skrajnie prawicowe, A. Moroska-Bonkiewicz, Niemiecka skrajna prawica na tle europejskim, w: A. Kruk, M. Sus, Niemiecka scena polityczna 2009–2013. Aktorzy, zagadnienia i wyzwania, Wrocław 2013
8. Rodziny partii protestu A. Nitschke, Partie protestu w Niemczech. W poszukiwaniu kryterium wyróżniającego, w: A. Paczeński, M. Winclawska, Partie polityczne w Polsce i w Europie, Struktury, funkcje, strategie w zmieniającym się otoczeniu. Wrocław-Toruń 2013
9. Członkostwo w partiach politycznych: M. Winclawska, Obszary aktywności członków polskich partii politycznych z perspektywy zadań partii i aspiracji jej działaczy (grassroots), Przegląd Politologiczny, nr 1/2020
10. Problematyka kampanii wyborczej: K. Podgórska, Imigracja we francuskiej kampanii prezydenckiej, [w:] „Imigranci: między integracją a izolacją”, red. M. Buchowski, J. Schmidt, Poznań 2012, s. 61-74.
11. Język wyborów i kampanii politycznych, M. Pienias, Analiza sloganów wyborczych wybranych ugrupowań i kandydatów w kampaniach wyborczych w latach 1989-2015, „Władza sądu”, nr 15 / 2018
12. Model antypartii: M. Józefowicz, Program i działalność Casa Pound Italia a model antypartii Ryszarda Herbuta, Przegląd Politologiczny, nr 1/2015
13. Role partii: D. Kasprowicz, Dlaczego partia? Polskie partie pozaparlamentarne w procesie konceptualizacji partii politycznej, w: A. Paczeński, M. Winclawska, Partie polityczne w Polsce i w Europie, Struktury, funkcje, strategie w zmieniającym się otoczeniu. Wrocław-Toruń 2013
14. Frakcje parlamentarne: A. Kruk, Liberalowie w Parlamencie Europejskim, Rocznik Integracji Europejskiej, 2012
15. Partie ekologiczne: J. Miecznikowska, Austriacy Zieloni – na drodze do władzy, „Przegląd Zachodni” 2020, nr 4,

Literatura uzupełniająca

1. Antoszewski Andrzej (red.), Demokracja w III Rzeczypospolitej, Wyd. Un. Wrocławskiego, Wrocław 2002.
2. Bäcker Roman, Totalitaryzm. Geneza, istota, upadek, Toruń 1992.
3. Baluk Walenty, Kształtowanie systemu partyjnego Ukrainy w okresie transformacji ustrojowej (1987-2004), Wrocław 2006.
4. Chmaj Marek, Sokół Wojciech, Żmigrodzki Marek, Teoria partii politycznych. Lublin 1995.
5. Chmaj Marek, Wolność zrzeszania się w partiach politycznych w Polsce, Olsztyn 2006.
6. Grabowska Mirosława, Podział postkomunistyczny: społeczne podstawy polityki w Polsce po 1989 roku, Warszawa 2004.
7. Grabowska Mirosława, Szawiel Tadeusz (red.), Korzenie demokracji. Partie polityczne w środowisku lokalnym, Warszawa 2000.
8. Granat M., Policastro P., Sobczak J. (red.), Partie polityczne we współczesnym konstytucjonalizmie, Lublin 2001.
9. Granat Mirosław, Gorgol Andrzej, Sobczak Jacek, Ustawa o partiach politycznych. Komentarz, Warszawa 2003.
10. Herbut Ryszard, Teoria i praktyka funkcjonowania partii politycznych, Wrocław 2002.
11. Kalita Cezary, Wielomski Adam (red.), Krytycy demokracji, Warszawa 2009.
12. Karwat Mirosław, Teoria prowokacji, Warszawa 2007.
13. Tismaneau V., Wizje zbawienia. Demokracja, nacjonalizm i mit w postkomunistycznej Europie, Warszawa 2000.
14. Tomczak Łukasz (red.), Lokalne i krajowe struktury polskich partii politycznych, Szczecin 2004.
15. Wojtaszczyk Konstanty Adam, Partie polityczne w demokracji, Warszawa 1998.

Uwagi

Brak

Zmodyfikowane przez dr hab. Aleksandra Kruk, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 19-05-2021 14:28)